



Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteenkuormausajoista ajalla 12.7.-31.7.2021

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Jätehuoltomääräysten sääntely kuormausajoista

Jäteastioiden tyhjennykset on hoidettava Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella jätehuoltomääräysten 34 §:ssä säädettyjen kuormausaikojen mukaisesti. Säännöksen mukaan jätteiden kuormaaminen taajamassa olevalla asuinkiinteistöllä on sallittu arkisin klo 6-22 ja lauantaisin klo 8-22. Jätteiden kuormaaminen on lisäksi sallittua poikkeuksellisesti yksittäisinä päivinä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 6-22.

Jätehuoltomääräysten 49 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa erityisestä syystä myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta, tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomaisia kuultuaan. Poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle, terveydelle tai turvallisuudelle taikka aiheuttaa roskaantumista.

Jätekukon hakemus määräyksistä poikkeamisesta

Kunnallinen jäteyhtiö, Jätekukko, hoitaa jäteastioiden tyhjennykset asuinkiinteistöillä sekä kunnallisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä. Jätekukko hakee lupaa poiketa jätehuoltomääräysten 34 §:n mukaisista kuormausajoista ajalla 14.6.-18.7.2021.

Jätekukko on kokeillut poikkeavia jätteenkuljetusaikoja ajalla 19.12.2020-9.1.2021. Jätekukko selvitti tällöin laajennetun, klo 5–23 aikavälille ajoittuvan kuormausajan vaikutusta jätteen kuljetuksen toimintavarmuuteen poikkeustilanteissa. Lisäksi Jätekukko kartoitti, miten asukkaat kokevat aikaiset ja myöhäiset jätteenkuormausajat. Kokeilusta saadun asiakaspalautteen mukaan suurinta osaa palautteen antajista aikainen tai myöhäinen ajoaika ei haitannut. Pieni osa asiakkaista koki kuitenkin tyhjennyksestä aiheutuvat äänet häiritsevinä.

Jätekukon mukaan kesäajalle ajoittuvan, viisi viikkoa kestävä kokeilun tavoitteena on saada edellistä kokeilua kattavammin kokemusta pidennetyn ajoajan vaikutuksesta jätehuollon toimivuuteen sekä lisää asiakaskokemuksia. Pidemmän aikavälin kokeiluun on arvioitu tulevan todennäköisemmin kalustorikkoja. Lisäksi kesäaikana jäteastioiden tyhjennyksiä on noin 20-40 % enemmän kuin talvella. Kesämökkien jäteastioita on yksityisteillä, jolloin ajomatka pitenee ja ajoaikaa kuluu enemmän jäteauton siirtymiin. Kesällä myös tyhjennettävää jätettä on enemmän, mikä hidastaa tyhjennyksiä.



03.06.2021

Varhaisten ja myöhäisten kuormausaikojen aiheuttamia meluhaittoja pyritään vähentämään tyhjentämällä jäteastioita mahdollisuuksien mukaan klo 5-6 ja 22-23 niissä kohteissa, jotka eivät ole lähellä asutusta.

Jätekukko tiedottaa asukkaita monikanavaisesti ennen kokeilun aloittamista ja selvittää asiakaskokemuksia kokeilun aikana. Lisäksi asiakkaiden yhteydenotoista tulleet palautteet kirjataan asiakashallintajärjestelmään.

Asiasta kuuleminen

Jätehuoltoviranomainen varasi 18.5.2021 lähteneellä sähköpostilla alueen kuntien ympäristönsuojelun viranhaltijoille mahdollisuuden kommentoida Jätekukon poikkeamishakemusta. Kannanotto hakemukseen on saatu Kuopion kaupungin ja Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojelun viranhaltijoilta (kommentit ovat saatavilla alkuperäisinä lautakunnan kokouksessa).

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelupalvelujen viranhaltijat ovat esittäneet kannanotossaan huolen siitä, että erilaisia melua aiheuttavia kunnossapitotöitä aletaan hivuttaa yöaikaan tehtäviksi. Vaikka vuodenvaihteeseen ajoittuneesta kokeilusta ei aiheutunut negatiivista palautetta, voi kesäaika olla lähtökohtaisesti vähän arempi ajankohta, kun ikkunoita pidetään enemmän auki myös öisin ja ihmiset ovat osin lomalla. Lisäksi viranhaltijat toivat esille vuodenvaihteen kokeilun yhteydessä esitetyn näkemyksensä siitä, että jätteenkuljetuksia mahdollisesti suoritettaisiin jätehuoltomääräysten mukaisia kuormausaikoja laajemmilla ajoilla myös kokeilun jälkeen ja ettei kokeilusta välttämättä saada koronavirusepidemian aikana luotettavia tuloksia. Lisäksi viranhaltijat edellyttävät, että poikkeavista keräilyajoista tiedotetaan asukkaita objektiivisesti.

Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojelun viranhaltija on kannanotossaan todennut, ettei väliaikaiselle kokeilulle ole estettä, mutta kovasti tyhjennyksessä meluavien/rämisevien jätejakeiden, kuten lasin ja metallin, tyhjennyksiä suositellaan kuitenkin välttämään aamuyön klo 5-6 välillä tiiviisti asutuilla alueilla.

Jätehuoltoviranomainen pyysi lisäksi Jätekukulta selvitystä mahdollisuudesta rajata kokeiluaikaa suunniteltua lyhyemmäksi tarvittaessa sekä suunnitella tyhjennykset niin, etteivät aikaiset/myöhäiset ajoajat kohdistu koko kokeilun ajan samoihin kiinteistöihin.

Jätekukko on esittänyt vastineensa ympäristönsuojelun viranhaltijoiden kannanottoihin (vastine on saatavilla alkuperäisenä lautakunnan kokouksessa) ja jätehuoltoviranomaisen tiedusteluun. Jätekukon mukaan tyhjennysurakoitsijoiden on mahdollista suunnitella jäteajot siten, ettei klo 5-6 tai klo 22-23 tyhjennykset satu aina samoihin kiinteistöihin. Lasi- ja metalliastioiden tyhjennyksiä tehtäisiin myös klo 5-23 välisenä aikana, mutta mahdollisuuksien mukaan aikaisimmat ja myöhäisimmät tyhjennykset tehtäisiin ekopisteissä, millä pienennetään taloyhtiöihin aiheutuvia meluhaittoja. Lisäksi Jätekukko on ilmoittanut kokeilun olevan mahdollista suorittaa myös myöhemmin heinäkuussa, mikäli kokeilun kesto joudutaan rajaamaan.

Hallintolain 41 §:n mukaan asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattavaa vaikutusta muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen on varattava näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Jätehuoltoviranomainen on katsonut tässä tilanteessa, jossa poikkeamista haetaan vain lyhyeksi määrä-



03.06.2021

ajaksi, ettei asialla ole sellaista huomattavaa vaikutusta, joka edellyttäisi yleistä vaikuttamismahdollisuuksien varaamista.

Poikkeamisen edellytysten arviointi

Asukkaiden terveyden ja viihtyvyyden sekä ympäristön kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että jätteenkuljetuspalvelut saadaan hoidettua koko ajan siten, että jäteasiat tyhjenetään säännöllisesti vähintään jätehuoltomääräysten 27 §:n mukaisilla tyhjennysväleillä. Jos tyhjennyksiä jää tekemättä, voi jätteistä aiheutua hygieniahaittoja ja jäteastioiden ylitäyttö voi johtaa roskaantumiseen. Näin ollen on tärkeä selvittää, miten jäteasiat saadaan tyhjenettyä suunnitellusti myös poikkeustilanteissa, kuten hankalissa sääolosuhteissa, kuljetuskaluston rikkoentuessa tai useiden peräkkäisten pyhäpäivien aikaan.

Jätekukko on kokeillut määräyksistä poikkeavia jätteenkuormausaikoja ajalla 19.12.2020-9.1.2021 saadakseen kokemuksia kuormausaikojen laajentamisen vaikutuksista hallitusti ja ennakoiden. Kokeilulla saatiin tukea sille, että kuormausaikojen laajentaminen voisi olla ratkaisu tilanteessa, jossa jäteastioita ei saada muutoin tyhjenettyä asiakasrekisteriin kirjatulla tyhjennysväleillä poikkeuksellisissa olosuhteissa. Kesäajalle ajoittuvan kokeilun tavoitteena on selvittää lisäksi, olisiko varhaisilla ja myöhäisillä kuormausajoilla mahdollista vaikuttaa kesään ja lomakautteen liittyviin jätehuollon toimivuuden haasteisiin, kuten merkittävästi lisääntyvien astiatyhjennys- ja jättemäärien sekä kasvavien ajomatkojen aiheuttamaan tyhjennys- ja ajoaikojen pitkittymiseen. Jätekukko haluaisi toteuttaa kokeilun vuodenvaihteen kokeilua pidempikestoisena, jotta ajanjaksolle sattuisi todennäköisemmin muun muassa kalustorikkoja.

Jätehuollon toimivuus on turvattava myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jätehuoltoviranomaisen arvion mukaan kokeilun avulla on mahdollista hankkia kattavasti tietoa sekä laajennettujen kuormausaikojen mahdollisuuksista turvata jätteenkuljetukset tällaisissa olosuhteissa että asiakkaiden kokemuksista varhaisista ja myöhäisistä ajoajoista. Lyhyen poikkeamisen ei katsota aiheuttavan jätehuoltomääräyksissä tarkoitettua haittaa ympäristölle, terveydelle tai turvallisuudelle.

Jätehuoltoviranomainen arvioi kuitenkin, että viisi viikkoa (14.6.-18.7.2021) kestävä poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista kuormausajoista voisi aiheuttaa liikaa haittaa asukkaille kesäaikana, keskeisimpänä lomakautena. Näin ollen poikkeaminen määräysten mukaisista jätteenkuormausajoista katsotaan perustelluksi myöntää vajaaksi kolmeksi viikoksi ajalle 12.7.-31.7.2021. Ottaen huomioon talvella toteutetusta kokeilusta saadut kokemukset, jo kolmen viikon ajanjaksolla saadaan tietoa laajennettujen kuormausaikojen vaikutuksista. Kokeilu on mahdollista aloittaa 12.7.2021, jolloin päätös on lainvoimainen, jos siihen ei haeta muutosta. Jätekukolta on varmistettu, että ajoaikakokeilu on mahdollista toteuttaa tänä ajanjaksona.

Jätekukon on tiedotettava kokeilusta ja sen mahdollisista vaikutuksista alueen asukkaille mahdollisimman monipuolisesti eri tiedotuskanavia hyödyntäen ennen kokeilun aloittamista. Koska kyseessä on kokeilu, on tärkeää saada tietoa siitä, millaisia vaikutuksia asukkaat kokevat laajennetuilla kuormausajoilla olevan. Jätekukon on kirjattava ylös asiaa koskevat palautteet sekä toteutettava kysely niille asukkaille, joihin varhainen ja/tai myöhäinen jätteenkuormausaika on kohdistunut. Kokeilun vaikutuksista on raportoitava jätehuoltoviranomaiselle ja alueen ympäristönsuojeluviranomaisille kokeilun päätyttyä.

**Vaikutusten arviointi**

Kokeilun aikana varhain aamulla ja myöhään illalla tapahtuvista jäteastian tyhjen-nyksistä voi aiheutua jonkin verran meluhaittaa asukkaille taajamien asuinkiinteis-töillä. Kokeilulla on kuitenkin mahdollista saada arvokasta tietoa jätteenkuljetusten varmistamisesta poikkeustilanteissa niin, ettei jätteistä pääse aiheutumaan haittaa ympäristölle tai asukkaiden terveydelle. Koska kyseessä on lyhytaikainen kokeilu, voidaan asukkaisiin ja ympäristöön kohdistuvien negatiivisten vaikutusten katsoa jäävän melko vähäisiksi ja koskevan rajatusti tiiviisti rakennettuja asuinalueita.

Esitys

Savo-Pielisen jätelautakunta myöntää kunnalliselle jäteyhtiölle, Jätekuolle, jätelain 91.3 §:n ja kunnallisten jätehuoltomääräysten 49 §:n nojalla luvan hoitaa jäteastioi-den tyhjennyksiä 12.7.-31.7.2021 poiketen määräysten 34 §:ssä säädetystä jätteen-kuormausajoista niin, että kuormaus on sallittu klo 05 -23.

Poikkeaminen myönnetään seuraavin ehdoin:

- Jätekuon on tiedotettava asiakkaille monikanavaisesti kokeilun toteuttamisesta;
- Jätekuon on tyhjennettävä klo 5-6 ja 22-23 mahdollisuuksien mukaan kohteita, jotka eivät ole asutuksen välittömässä läheisyydessä;
- Kokeilu on toteutettava mahdollisuuksien mukaan niin, etteivät aikai-set/myöhäiset kuormausajat kohdistu toistuvasti useita kertoja samoihin kiin-teistöihin;
- Jätekuon tulee kirjata ylös kokeiluun liittyvät asiakasyhteydenotot;
- Jätekuon on selvitettävä asiakkaiden kokemuksia kyselyin;
- Kokeilun vaikutuksista on raportoitava jätehuoltoviranomaiselle ja alueen ympä-ristönsuojeluviranomaisille.

Liitteet

- 2 5161/2021 Jätekuon hakemus jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi
- 3 5161/2021 Jätekuon raportti ajoaikakokeilusta ajalla 19.12.2020 – 9.1.2021

Valmistelija

Hanna Kisonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5667

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.



Savo-Pielisen jäteautakunta

Pöytäkirja

1/2021

5 (5)

03.06.2021

6 §